

Вінницький національний технічний університет
Кафедра підприємництва, логістики та менеджменту
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

(обов'язковий)

I (бакалаврський) рівень вищої освіти

2020-2021 н.р.

Освітня програма **Підприємництво, торгівля та біржова діяльність**

Спеціальність **076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність**

Викладач: **Білоконь Т. М.**

Мова викладання: **українська**

Семестр – **2**

Кредитів ЕКТС – **7**

Лекцій – 45 год. (денна форма), 8 год. (заочна форма)

Практичних – 45 год. (денна форма), 8 год. (заочна форма)

Самостійна робота – 120 год. (денна форма), 194 год. (заочна форма)

Вид контролю: **іспит**

Передумови для вивчення. Дисципліна «Інноваційна діяльність» базується на вивченні дисципліни «Економічна теорія», «Основи підприємництва», «ОНДР», «Основи метрології, стандартизації та управління якістю». Ця дисципліна безпосередньо пов'язана і доповнює дисципліну «Організація виробництва і торгівлі», «Стратегічне управління».

Метою дисципліни є опанування студентами теоретичних основ і набуття практичних навиків в галузі інноваційної діяльності. Завдання, що вирішуються в процесі вивчення дисципліни, спрямовані на опанування студентами основ інноваційного менеджменту, отримання знань для можливості організації інноваційних процесів та впровадження інновацій.

Компетентності:

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних,

біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 11. Здатність створення бізнес-структур з врахуванням запитів регіонального ринку, використанням інноваційних та інформаційних технологій, інструментів електронної комерції.

Результати навчання:

ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 21. Знати основи створення бізнес-структур з врахуванням запитів регіонального ринку, використанням інноваційних та інформаційних технологій, інструментів електронної комерції.

В результаті вивчення курсу здобувачі повинні:

знати:

- основні категорії сфери інноваційної діяльності, типи інновацій та етапи інноваційного процесу;
- основні законодавчі акти України, що регулюють інноваційну діяльність суб'єктів підприємництва; фактори стимулювання інноваційної діяльності, які передбачені в українському законодавстві;
- типи інноваційних структур у світі, в Україні, у Вінницькій області, особливості їх організації і функціонування;

- особливості прийняття рішень в інноваційному менеджменті, методологічні підходи до створення інновацій, зокрема з використанням інформаційних технологій;
- основні елементи інноваційного проекту, способи контролю за ходом його реалізації;
- показники ефективності інновацій та способи зниження ризику інноваційних проектів;

вміти:

- здійснювати окремі елементи організаційної роботи щодо започаткування та розвитку розвинених в світі інноваційних структур: бізнес-інкубатора, технопарку, венчурного підприємства, спільного підприємства тощо;
- організовувати інноваційні процеси, забезпечувати доцільну маркетингову роботу на всіх етапах інноваційного процесу, особливо при розробці концепції товару, на етапі ринкового тестування новинки та при виведенні її на ринок; володіти методами пошуку фінансування з використанням інформаційних технологій;
- використовувати сучасні методи генерування та прогнозування інноваційних ідей; розробляти інноваційні проекти, здійснювати їх експертизу, визначати показники ефективності інновацій та при можливості знижувати ризик інноваційних проектів.

Тематика

Змістовий модуль 1. Концептуальні основи інноваційної діяльності

Тема 1. Сутність інновацій та інноваційної діяльності

Вступ. Поняття інновації та інноваційної діяльності. Функції інновацій. Класифікація інновацій. Життєвий цикл інновацій. Дифузія інновацій. Інноваційний ланцюг. Роль інноваційної діяльності в економічному розвитку держави.

Тема 2. Теорії інноваційного розвитку

Теорії циклічного розвитку економіки. Інноваційні теорії економічного розвитку. Еволюційно-інституціональні теорії економічного розвитку. Теорії управління знаннями. Еволюція парадигми економічного розвитку.

Тема 3. Техніки креативного мислення та генерування інноваційних ідей

Креативне інноваційне мислення як нова фахова компетенція. Креативність у бізнесовому контексті. Джерела інноваційних ідей. Методи генерування та прогнозування інноваційних ідей.

Тема 4. Методологічні аспекти створення інновацій

Інноваційний процес. Поведінка споживача інноваційної продукції. Методологія створення продуктових інновацій. Методологія створення процесних інновацій. Методологія створення ринкових інновацій.

Змістовий модуль 2. Управління інноваційною діяльністю

Тема 5. Державне регулювання інноваційної діяльності.

Інноваційна діяльність: об'єкти та суб'єкти. Ринок інноваційної діяльності: ринок новацій, ринок інновацій, ринок інвестицій, інноваційна інфраструктура. Регіональні аспекти інноваційної діяльності підприємств.

Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності. Венчурне підприємництво. Організаційні структури підтримки інноваційної діяльності. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва. Форми науково-технічної кооперації. Державна інноваційна політика. Державна підтримка інноваційної діяльності. Концепція інтегрованого розвитку м. Вінниці 2030.

Тема 6. Управлінські аспекти інноваційної діяльності

Інноваційний розвиток підприємства. Інноваційна стратегія: сутність, види. Методики обґрунтування вибору інноваційної стратегії підприємства. Особливості системи інноваційної стратегії підприємницької поведінки.

Інноваційна політика: суть, види, особливості. Основні завдання видів інноваційної політики. Невизначеність і ризик – невід'ємні ознаки інноваційної діяльності

Тема 7. Планування та фінансування інноваційної діяльності підприємств

Суть, етапи та принципи планування інноваційної діяльності підприємств. Види планування інноваційної діяльності. Мотивація та стимулювання інноваційної діяльності.

Інноваційний проект. Джерела фінансування інноваційного проекту. Оцінювання ефективності інноваційного проекту. Інформаційні технології пошуку фінансування інноваційного проекту. Краудфандингові платформи.

Тема 8. Інноваційне підприємництво та стартап екосистема

Стартап екосистема. Дизайн-мислення. Бізнес-модель. Мінімальний життєздатний продукт.

Теми практичних занять

1. Сутність інновацій та інноваційної діяльності
2. Теорії інноваційного розвитку
3. Техніки креативного мислення та генерування інноваційних ідей
4. Методологічні аспекти створення інновацій
5. Державне регулювання інноваційної діяльності.
6. Управлінські аспекти інноваційної діяльності
7. Планування та фінансування інноваційної діяльності підприємств
8. Інноваційне підприємництво та стартап екосистема

Методи навчання та техніки, які будуть використовуватись

Основними методами навчання є:

- лекція-візуалізація;
- навчальна дискусія;
- презентація;
- спільні розробки;
- інтерактивні методи;

- виїзні заняття;
- консультації.

Індивідуальні завдання

Робочим навчальним планом передбачені курсова робота. Вона складається з двох частин: теоретичної, в якій розглядаються актуальні питання інноваційної діяльності, та практичної - для засвоєння студентами навичок розробки інноваційної ідеї та розрахунку показників ефективності інноваційного проекту.

Форми та методи контролю. Відповідно до вимог регламенту навчального процесу для успішного засвоєння знань здобувачами та об'єктивного їх оцінювання здійснюється систематичний поточний контроль знань, наприкінці вивчення курсу передбачається підсумковий контроль. Контроль знань здобувачів здійснюється на практичних заняттях. Поточний контроль організовано у формі вибіркового усного опитування та виконання практичних завдань. Модульний контроль організовано у формі тестових завдань. Оцінювання рівня виконання індивідуальної роботи робиться на основі перевірки змісту роботи та її захисту у формі доповіді. Підсумковий контроль - іспит.

Оцінювання результатів навчання

<i>Модуль 1</i>		<i>Модуль 2</i>	
Вид роботи	Бали	Вид роботи	Бали
Тема 1 (усна доповідь, практич.завдання)	5	Тема 5 (усна доповідь, практич.завдання)	5
Тема 2 (усна доповідь, практич.завдання)	5	Тема 6 (усна доповідь, практич.завдання)	5
Тема 3 (усна доповідь, практич.завдання)	6	Тема 7 (усна доповідь, практич.завдання)	6
Тема 4 (усна доповідь, практич.завдання)	6	Тема 8 (усна доповідь, практич.завдання)	6
Колоквіум 1 (тести)	15	Колоквіум 2 (тести)	16
Сума за модуль 1	37	Сума за модуль 2	38
Іспит - 25 балів			
Сума за семестр 100 балів			

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів

Рівень компетентності	За нац. шкалою	За шкалою ЕКТС	Критерії оцінювання

IV Високий (творчий) «5»	відмінно	A	90-1006. Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; виявлено глибокі знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці, сформовано необхідні практичні навички застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності, демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати, вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і знати основи організації та ведення власного бізнесу на базі стартап проектів з використанням інноваційних та інформаційних технологій; усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
III Достатній (конструктивний) «4»	добре «4+»	B	82-896. Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; сформовано вміння викладати основні ідеї щодо знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
	добре «4»	C	75-816. Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин. Вміння викладати базові ідеї у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо; усі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками.
II Середній (репродуктивний) «3»	задовільно «3+»	D	64-746. Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, виявлено знання та розуміння основних положень у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
	задовільно «3»	E	60-636. Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання завдань не виконано або якість виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального.
I Низький «2»	«незадовільно з можливістю повторного складання «2»	FX	35-596. Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
	«незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни «2»	F	0-346. Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів за видами робіт

Рівень компетентності	За нац. шкалою	Критерії оцінювання		
		Усна доповідь	Практичне завдання	Колоквіум (тести)
IV Високий (творчий) «5»	відмінно	3 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне тлумачення визначенням та категоріям.	5 б.: виставляється при правильному та безпомилковому виконанні з поясненням і коментуванням отриманих результатів	14-15(16) б.: 90-100% правильних відповідей
III Достатній (конструктивний) «4»	добре	2 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень.	3-4 б.: при правильному і безпомилковому виконанні завдання, але без пояснень, при відсутності або помилкових коментарях до отриманих результатів	12-13 б.: 75-89% правильних відповідей
II Середній (репродуктивний) «3»	задовільно	1 б.: здобувач не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань	1-2 б.: виставляється, якщо при виконанні допущені помилки, виявлено недостатнє знання й розуміння	9-11 б.: 60-74% правильних відповідей
I Низький «2»	незадовільно	0 б.: за повну відсутність відповіді	0 б.: виставляється у випадку, якщо завдання не виконано взагалі	0-8 б.: 0-59% правильних відповідей

Критерії оцінювання виконання курсової роботи

Оцінка якості виконання і захисту студентами курсової роботи здійснюється за 100-баловою шкалою. Підсумкову оцінку визначає комісія кафедри, що приймає захист курсових робіт.

Об'єктами оцінювання є три складові: зміст (до 60 балів), оформлення (до 15 балів) та захист курсової роботи (до 25 балів).

Рівень компетентності	За нац. шкалою	За шкалою ЕКТС	Критерії оцінювання
IV Високий (творчий) «5»	відмінно	A	90-100б. Поставлені завдання виконані повністю. Зміст та оформлення пояснювальної записки відповідають вимогам. Студент глибоко володіє досліджуваною темою, вміє вести дискусію, обґрунтовувати й відстоювати свою наукову позицію, чітко відповідає на поставлені запитання. Якість виконання поставлених завдань оцінено числом балів, близьким до максимального.

<p>III Достатній (конструктивний) «4»</p>	<p>добре «4+»</p>	<p>B</p>	<p>82-89б. Поставлені завдання виконані повністю. Зміст та оформлення пояснювальної записки відповідають вимогам, однак присутні незначні помилки в оформленні. Студент в основному володіє досліджуваною темою, вміє вести дискусію, обґрунтовувати й відстоювати свою наукову позицію, відповідає на поставлені запитання. Якість виконання поставлених завдань оцінено числом балів, близьким до максимального.</p>
	<p>добре «4»</p>	<p>C</p>	<p>75-81б. Поставлені завдання виконані повністю. Зміст та оформлення пояснювальної записки відповідають вимогам, однак присутні незначні помилки в оформленні та логічному взаємозв'язку теоретичного матеріалу. Студент в основному володіє досліджуваною темою, вміє вести дискусію, обґрунтовувати й відстоювати свою наукову позицію, відповідає на поставлені запитання, деякі відповіді є неповними. Якість виконання жодного з поставлених завдань не оцінено мінімальним числом балів.</p>
<p>II Середній (репродуктивний) «3»</p>	<p>задовільно «3+»</p>	<p>D</p>	<p>64-74б. Поставлені завдання виконані повністю. Зміст та оформлення пояснювальної записки частково відповідають вимогам, присутні помилки в оформленні та логічному взаємозв'язку теоретичного матеріалу. Студент в основному володіє досліджуваною темою, однак під час дискусії виникають труднощі обґрунтувати й відстоювати свою наукову позицію, не дає чітких відповідей на поставлені запитання. Якість виконання деяких поставлених завдань оцінено числом балів, близьким до мінімального.</p>
	<p>задовільно «3»</p>	<p>E</p>	<p>60-63б. Поставлені завдання виконані не повністю. Зміст та оформлення пояснювальної записки частково відповідають вимогам, присутні помилки в оформленні та логічному взаємозв'язку теоретичного матеріалу. Студент не в повній мірі володіє досліджуваною темою, під час дискусії виникають труднощі обґрунтувати й відстоювати свою наукову позицію, не дає чітких відповідей на поставлені запитання. Частина завдань не виконана або якість виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального.</p>
<p>I Низький «2»</p>	<p>«незадовільно з можливістю повторного складання «2»</p>	<p>FX</p>	<p>35-59б. Більшість поставлених завдання не виконані. Зміст та оформлення пояснювальної записки не відповідають вимогам. Студент не володіє досліджуваною темою, під час дискусії виникають труднощі обґрунтувати й відстоювати свою наукову позицію, не дає чітких відповідей на поставлені запитання. Якість виконання завдань оцінено числом балів, близьким до мінімального. Студент повторно виконує роботу за раніше затвердженою темою з виправленням визначених недоліків.</p>

	«незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни «2»»	F	0-346. Поставлені завдання не виконані. Зміст та оформлення пояснювальної записки не відповідають вимогам, присутні грубі помилки. Студент не володіє досліджуваною темою, під час дискусії не може обґрунтувати й відстоювати свою наукову позицію, не дає відповідей на поставлені запитання. Якість виконання завдань оцінено числом балів, близьким до мінімального. Додаткова самостійна робота над пояснювальною запискою не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання завдань. Студент виконує роботу за новою темою.
--	--	---	--

Політика курсу

Викладач та всі здобувачі, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись таких положень «Кодекс етики ВНТУ», «Положення про академічну доброчесність студентів та науково-педагогічних працівників ВНТУ», «Положення про рейтингову систему оцінювання досягнень студентів у ВНТУ» та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність.

Базові інформаційні ресурси

1. Он-лайн заняття (лекції, практичні, консультації) у вигляді відео-зв'язку за допомогою корпоративного засобу GoogleMeet. Режим доступу: <https://meet.google.com/kpa-refv-iry>
2. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р. № 40-IV.
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 13.12.1991 р. № 1977-XII.
4. Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 10.02.1995 р. № 51/95-ВР.
5. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 16.01.2003 № 433- IV.
6. Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» від 16.07.1999 р. № 991-XIV.
7. Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» від 12.01.2006 р. № 3333 – XIV
8. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спільних (вільних) економічних зон» від 13.10.1992 р. № 2674-XII.
9. Закон України «Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки» від 11.07.2001 р. № 2623-III.
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів» від 22.05.1996 р. № 549.

11. Гуторов О.І., Ярута М.Ю., Сисоєва С.І. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник. - Х.: ХНАУ, 2019.- 227 с.
12. Забезпечення інноваційного розвитку промисловості України / Ю.З. Драчук, К. О. Копішинська, Я. О. Колешня, Я. І. Кологривов, К. О. Кузнецова; за заг. наук. ред. д-ра екон. наук., проф. В. В. Дергачової. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2018. – 234 с.
13. Зянько В. В. Інноваційне підприємництво: сутність, механізми і форми розвитку : монографія. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2008. – 397 с.
14. Інноваційне підприємництво : креативність, комерціалізація, екосистема : навч. посіб. для вищих навч. закладів / За ред. д-ра екон. наук проф. Ю. М. Бажала. — К. : Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2015. — 278 с.
15. Інтелектуальна власність : навч. посіб. / О. О. Ястремська. — Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. — 124 с.
16. Козловський В.О. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / В. О. Козловський. – Вінниця : ВНТУ, 2007. – 210 с.
17. Козловський В.О. Інноваційний менеджмент. Практикум / В. О. Козловський, О. Й. Лесько. – Вінниця : ВНТУ, 2006. – 150 с.
18. Василенко В. О. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / В. О. Василенко, В. Г. Шматько. – К. : ЦУЛ, Фенікс, 2003. – 440 с.
19. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / П. П. Микитюк. - К. : Центр навчальної літератури, 2007. - 400 с.
20. Стадник В.В. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. для студ. вузів / В.В. Стадник., Йохна М.А. - К. : Академвидав, 2006. - 464 с.
21. Федулова Л. І. Інноваційний розвиток підприємства : підруч. / Л. І. Федулова, Е. М. Забарна, С. В. Філіппова. – Одеса, ОНПУ: Бондаренко М. О., 2016. - 700 с.
22. Матеріали системи JetIQ.